

Voorzitter,

Na een ramp zoals heeft plaatsgevonden zijn er heel veel vragen. Er zijn nog meer vragen als je de geschiedenis van de branden en overlast op het industrieterrein Moerdijk kent en nog eens de revue laat passeren. Ik ga deze vragen nu niet allemaal stellen omdat ik ook niet verwacht en kan verwachten dat hier en nu al de antwoorden kunnen worden gegeven. Ik wil wel de hoofdlijn aangeven en een aantal cruciale vragen stellen. Ik zal in mijn betoog aangeven op welke vragen ik graag vanavond antwoord wil.

Het gaat om een aantal hoofdpunten:

1. Allereerst hoe is de actuele situatie t.a.v. de schadelijke effecten? Er vallen continu nieuwe inzichten over ons heen. **Wat is de laatste stand?** Daar hoor ik nu graag meer over.
2. Vervolgens het onderzoeken van de ramp zelf. Hoe heeft deze kunnen gebeuren? Niet alleen technische en strafrechtelijk, maar ook vanuit perspectief van vergunningverlening en handhaving.
3. Rampenbestrijding: Hoe is vervolgens opgetreden door alle betrokken partijen? Dan gaat het onder andere om de bestrijding van de brand en de communicatie. Bij deze laatste willen we in elk geval opmerken dat nu echt afscheid moet worden genomen van het hardnekkige adagium dat als er geen direct gevaar dreigt je mensen dan ook niet hoeft te informeren. **Daarbij meteen een concrete vraag waar ik graag vanavond antwoord op wil hebben: waar is/was de provincie? Zij blinkt tot op heden uit door afwezigheid. Durfde de gedeputeerde niet in beeld omdat de PS-verkiezingen naderen?**
4. Vragen ten aanzien van de verdere verwerking van de vervuiling? **Welke methodiek wordt gehanteerd? Gebeurt dat bij ATM? Hoe voorkomt u dan dat wederom overlast voor de bewoners van vooral Moerdijk ontstaat als gevolg van o.a. stank? Kan daar in deze vergadering iets over gezegd worden?**
5. Leren van meldingen en klachten. Dit is de zoveelste grote brand. Daarnaast weten we dat er in de omliggende kernen al jarenlang veel overlast is door stank, roet etc. Er zou een relatie moeten zijn tussen klachten- en meldingenafhandeling en de wijze waarop bedrijven zich gedragen. Immers: dat zijn verbeter signalen waar zij wat mee zouden moeten doen mits zij daarop streng worden aangesproken door handhaving. Hier hebben we al vaker vragen over gesteld en moties over ingediend, overigens zonder al te veel resultaat. Wij vinden dan ook dat dit bij het onderzoek betrokken moet worden en actie moet worden ondernomen: transparantie over klachten en meldingen en wat daarmee gebeurt. Dat zijn we echt verplicht aan onze inwoners. **Concrete vraag voor nu: denkt het College daar ook zo over?**
6. De kwaliteit van vergunningverlening en handhaving. Hierover lazen we alarmerende berichten in de pers (men zou hier minder streng zijn dan in bijv. de Rijnmond). Als je dit afzet tegen hoe soms wordt opgetreden tegen burgers waarvan de dakgoten aan hun huizen illegaal zijn, dan worden de vraagtekens alleen maar groter. Stellen we de juiste prioriteiten? Precies een punt dat we eerder (o.a. tijdens de begrotingsbehandeling eind vorig jaar) al aan de orde hebben gesteld. De vraag is uiteraard ook: hoe het zit met de kennis en kunde. Wij hebben al vaker gepleit om bijvoorbeeld de DCMR in te schakelen als milieudienst. Ook het niveau van kennis en kunde willen we onderzocht hebben. Daar hoort ook bij dat we ons af moeten vragen of het handig is dat er twee bevoegde gezagen zijn: provincie en gemeente.
7. Risicocommunicatie (dat is wat anders dan crisiscommunicatie): hoe goed informeren we onze burgers over de risico's. En zijn de risico's op basis van de laatste inzichten eigenlijk nog wel acceptabel. Want wat was er gebeurd als de brand door een minder gunstige wind wel was overgeslagen op ATM? Zijn de bufferzones wel groot genoeg? Hoe zit het met de risico's van het goederenspoor? Ook dat zijn zaken die uitgezocht moeten worden en waarover we vervolgens in gesprek moeten met omwonenden. Dan kunnen we wel zeggen dat het allemaal mag volgens het bestemmingsplan en dat we dat niet zomaar kunnen herzien. Een mensenleven weegt echter in onze ogen een stuk zwaarder dan een bestemmingsplan en de daar in dit geval achterliggende economische belangen. We kunnen niet door blijven gaan met milieugrenzen oprekken.

8. Voldoet de regelgeving eigenlijk wel? We werken in dit land nog steeds met middelveorschriften i.p.v. doelvoorschriften. Een les die in andere landen op basis van andere rampen in het verleden (denk aan de Piper Alpha en de consequenties die dit heeft gehad voor vooral de veiligheidsregelgeving in Groot-Brittannië). We hebben al kunnen lezen dat leden van de Adviesraad Gevaarlijke Stoffen hier iets van vinden. De ramp op industrieterrein Moerdijk lijkt me een goede aanleiding om ook hier mee aan de slag te gaan. Daar verwachten we dus zeker een actieve houding vanuit de gemeente om dit mee aan te slingeren. **Is hier vanuit Den Haag al wat over gemeld?**
9. Tenslotte nog een zeer belangrijk onderwerp: gezondheidsonderzoek. Hoe zorgen we ervoor dat we maximaal blijven monitoren wat de effecten van de ramp en de nasleep hiervan zijn op de gezondheid van alle betrokkenen? Het RIVM komt hier met een advies. Het lijkt mij logisch dat hier een second opinion op komt. Is wat wordt voorgesteld voldoende? **Graag reactie hierop: Is dit de bedoeling of is het advies van het RIVM zaligmakend?**

Voorzitter. Bij elk onderwerp horen heel veel meer detailvragen. Van belang is nu dat daar antwoorden op komen. Een concrete vraag voor nu is dan ook welke onderzoeken al gestart zijn en welke onderzoeksvragen daarin worden beantwoord. **Kan het College ons hier inzicht in geven?** We kunnen dan vervolgens zien welke vragen we nog moeten onderbrengen. Daarbij is het van belang dat we hierbij ook de omwonenden betrekken: met welke vragen zitten zij? Hoe willen ze verder betrokken worden? Heeft het College al nagedacht over hoe invulling te geven aan het betrekken van de omwonenden? We zullen namelijk echt nu moeten starten met het herwinnen van het vertrouwen van de burger.

Het moge duidelijk zijn dat Onafhankelijk Moerdijk nu echt de onderste steen boven wil hebben. In de volle breedte. Dit moet echt anders. Dat vraagt een open houding waarin iedereen (en met name de bestuurders) zich kwetsbaar moeten opstellen. Dus niet aangeven dat je geen spijt hebt van je besluit over communicatie richting bewoners of dat je vindt dat vergunningverlening en handhaving alles tot in de puntjes heeft gedaan, maar aan alles durven twijfelen om te komen tot de hoognodige verbeteringen. **Zijn de betrokkenen daar onomwonden toe bereid? Daarop hoor ik ook nu graag een antwoord.**

Tot slot, wij zijn niet tegen industrie, maar het moet wel veilig en onze bewoners moeten ervan op aan kunnen dat we als overheid onze eerstelijnsverantwoordelijkheid nemen. Dat we staan voor de veiligheid en gezondheid van onze bewoners. Daar hebben we nu flink wat goed te maken. Dat geldt overigens net zo hard voor de betreffende bedrijven. Het zal samen veel beter moeten. **Voelt en neemt het huidige College deze verantwoordelijkheid ook? Is zij ook van plan om de bedrijven te betrekken in dit verbeterproces. Hebben de bedrijven c.q. het Havenschap zich al gemeld? Heeft de provincie zich hierop al laten horen?**

We verwachten van het College – zoveel mogelijk in samenwerking met alle betrokkenen (van burger tot Den Bosch en Den Haag) en uiteraard dragen wij ons steentje daarin bij – dat er een compleet plan van aanpak komt met daarin ruimte voor korte termijn verbeteringen, beantwoording van diepergaande onderzoeksvragen (zoals hiervoor genoemd) die we gezamenlijk scherp stellen. Dit alles vanuit de drive om het veiliger en transparanter te maken richting onze burgers en hulpverleners. Een werkgroep/stuurgroep/taskforce, hoe je het ook wilt noemen, met daarin directe betrokkenheid van de Raad is wat ons betreft op zijn plaats. **Graag horen we hoe het College hier tegenaan kijkt.**

Marco Weda
Fractievoorzitter Onafhankelijk Moerdijk
Commissie Bestuur en Middelen d.d. 13-01-2011